

O slovstvinih zadevah.

Prošnja.

Je za naš slovník, ki se ravno izdeluje, istinit imenik žlahte in svakovščine važno potreben. Podamo častitim bravcem „Novic“ sledeči rodovnik žlahte in svakovščine v pregled s prošnjo, naj nam blagovoljno na znanje dajo, ako najdejo, da v njem ktero ime prav ni, kako da je prav. To zvediti pa želimo ne le iz naših pokrajin, temuč tudi od naših častitih sosedov Slovincov.

Slovenski rodovnik žlahte in svakovščine.

1. Moj predded, ali stari stari oče po očetu.
2. Njegova žena, moja predbabica, ali stara stara mati po očetu.
3. Mojega preddeda prvi sin, moj ded, ali stari oče po očetu.
4. Mojega preddeda drugi sin, moj stari stric.
5. Mojega preddeda hči, moja stara teta, ali strina.
6. Mojega deda žena, moja babica, ali stara mati po očetu.
7. Mojega deda prvi sin, moj oče, moje žene tast, njenega brata in njene sestre svaker.
8. Mojega deda drugi sin, moj stric, moje žene, njenega brata in njene sestre devir.
9. Mojega deda hči, moja teta ali strina, moje žene, njenega brata in njene sestre devirina.
10. Mojega strica žena, moja strina.
11. „ „ sin, moj stričnek.
12. „ „ hči, moja stričina.
13. Mojega stričnika žena, moja stričnikinja.
14. „ „ sin, moj stričniček.
15. „ „ hči, moja stričničina.
16. Moje stričine mož, moj stričnjek.
17. „ „ sin, moj stričniček.
18. „ „ hči, moja stričničina.
19. Moje tete mož, moj tetnjek ali strinjek.
20. „ „ sin, moj teternek, ali tetnek.
21. „ „ hči, moja teterina, ali tetina.
22. Mojega teternika žena, moja teternikinja.
23. „ „ sin, moj tetričnik.
24. „ „ hči, moja tetričina.
25. Moje teterine mož, moj teternjek.
26. „ „ sin, moj tetriček.
27. „ „ hči, moja tetričina.
28. Mojega očeta prva žena, moja mati, moje žene tašča, njenega brata in njene sestre svakinja.
29. Moje matere prvi mož, moj oče, mojih otrok očuh.
30. Mojega očeta druga žena, moja mačoha, ali pisana mati.
31. Moje mačohi drugi mož, moj mačuh.
32. Mojega očeta sin, moj popoli, ali nepristni brat, mojega očeta pasterk.
33. Mojega očeta hči, moja popoli ali nepristna sestra, mojega očeta pasterkinja.
34. Moje mačohi sin po mojem očetu, moj popoli ali nepristni brat.
35. Moje mačohi hči po mojem očetu, moja popoli ali nepristna sestra.
36. Moje žene oče, moj tast, mojega brata in moje sestre svaker.
37. Moje žene mati, moja tašča, mojega brata in moje sestre svakernja.
38. Moje žene brat, moj devir ali svaker.
39. „ „ sestra, moja devirina ali svakernja.
40. Mojega devira ali svakra žena, moja devirnja, ali svekernja, moje žene svaknja.
41. Moje devirine mož, moj devirnjek ali svekernjek, moje žene svak.
42. Mojega devira in moje devirine otroci, moji devirniki ali svekerniki, moje žene bratranci ali sesterniki.

(Konec sledi.)

Ozir po svetu.

Prenašana pečenka ali zakaj včasih vladarji resnice ne zvedó.

Dr. Lee, zdravnik rusovskega kneza Voroncova je dal lani bukve na svetlo, v katerih popisuje poslednje dni cara Aleksandra in prve cara Nikolaja, in v katerih „Potemkinovim“ namalanim vasém“ enako prigodbo pripoveduje, rekoč:

Ko je car Aleksander leta 1821 vojaške sela v Krimu obiskaval, je šel v hišo vsacega seljaka in povsod je najrajmal na mizi dobro kosilice za družino ravno pripravljeno in na vsaki pečene mladega prešička. S carom je šel knez Volhonški, ga od hiše do hiše spremljaje. Knezu se to čudno zdí, da ravno povsod nahajata pečene prešička, in si je berž mislil, da to utegne kakošna sleparija biti, ki jo je ubogim seljakom veleval njih poglavar. Prepričati se tega odreže knez skrivaj, ko car iz hiše gré, prešičku rep in ga vtakne v žep. Ko prideta v drugo hišo, je bil že spet pečen prešiček na mizi — pa brez repa. Na to reče knez caru: „prešiček ta je star znanec“, in ko ga car vpraša, kaj hoče s tem reči, potegne odrezani rep iz žepa in ga mu pokaže. Iz tega je bilo očitno, da se je edini pečen prešiček urno prenašal iz hiše v hišo, da bi bil cesar mislil, Bog vé kako dobro da gré seljakom njegovim.

Lahko si vsak misli pravično nejevoljo cesarja.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Gradca 3. aug. M.— Štajarski stanoví so namenili na svoje stroške popolno realno šolo osnovati. Cesar so njih predlog poterdili in zaukazali vse tako pospešiti, da bode rečna šola že prihodnje šolsko leto 1855/6 popolna, namreč s tremi razredi nižja realka, s tremi razredi pa višja, ktera ima samostalna biti in čisto ločena od tiste nižje realne šole, ktera je v Gradcu z normalno šolo združena, in ima le dva razreda. Stališka realna šola (ständische Realschule) ima tudi svojo podporno društvo, ktero pridne učence, ki svojo siromaštvo skažejo, podpira deloma s potrebnimi večidel dragimi knjigami, deloma pa tudi z mesečnim darilom v dnarji. — Ker v Gradec precej pridnih Slovincov v naše šole pride, ki od te podpore nič ne vejo, naj jim to „Novice“ vediti dajo.

⊙ Od Drave 30. julija. Že lani mesca oktobra se je v „Novicah“ omenjalo, da se slovenska stran sekovske škofije bode na predlog preuzvišenega solnograškega metropolita z labudsko škofijo zedinila, in da slovenska stran Štajera bode za-se škofijo dobila, ktera se v predlogu metropolita in v dotičnih uradnih pismih visokega namestništva in vladarstva poznamlja kot „windisches Bisthum“. Povedano je tudi bilo v „Novicah“, da se marburško mesto posebno za škofov sedež poganja in da je v ta namen ponudilo 30.000 fl. srebra, in da je duhovništvo slovenske strani sekovske škofije podpisalo prinesek z 10.000 fl. srebra. Skoro bo leto in dan od une dobe, in vendar še nič pravega ne vémo kako in kaj (novica v „Novicah“, da Maribor bo sedež škofije, je bila prehitrena). Nekteri pravijo, da je metropolitov predlog že visoka vlada sv. očetu papežu v Rim poslala, in da je svitli kardinal knez Švarcenberg, ko je slednjikrat v Rimu bil, se za vresničenje tega predloga na vso moč poganjal, in tudi srečno privoljenje papeževo zadobil; drugi spet govorijo, da še visoka vlada ni v Rim poslala tega predloga in da težko kaj iz tega združenja bode, ker se ločeni sekovski stolni kapitel zlo zoperstavlja. Ali je kaj na slednji pravlici resničnega, ne vémo, pa toliko hočemo svojim bravcem oznaniti, kolikor gotovega vémo o tej zadevi.

Že mesca maja t. l. je prišel ukaz na slavno marburško okrajno predsedništvo, naj v mestih Marburgu, Ptují in v Celji poiše dostojno poslopje za škofov sedež. V ta namen je marburški okrožni inženir v imenovanih mestih

pregledal poslopja za rezidencijo prilične, in osnove visoki vladi predložil. Dalje je prišel ukaz, naj slavno okrajno predsedništvo prostovoljno prineske od vsih strani popiše in visoki vladi naznani. V ta namen je za blagor svojega okraja vés vneti gosp. okrožni predsednik V. Ričel razposlal proglas na vse okrožne oblasti, farne cerkve in duhovništvo, naj bi prostovoljno darovali prineske v dnarji ali pa v blagu za zidanje škofovega poslopja. Kolikor smo zvedili iz verjetnih izvirov, se obilni prineski podpisujejo, in sicer marburško mesto daruje 30.000 fl., ptujsko mesto je obljubilo, ako škofov sedež pride v Ptuj, 20.000 fl. srebra, in je posebne možé odbralo, kateri so šli svetlega kneza in škofa lavantinskega prosit, naj bi blagovolili svoj sedež v Ptuj imeti. Ravno s takošno prošnjo namerja ptujsko mesto pred obličje presvetlega cesarja in preuzvišenega solnograškega metropolita stopiti.

Pa ne samo omenjeni mesti, temoč tudi občine podpisujejo obilno v ta namen. Po blagem prizadevanji marburškega okrožnega glavarja gosp. A. Wutta so občine marburškega okrožja podpisale 40.000 fl. srebra, v ptujskem politiskem okrožji pa se je podpisalo 24 000 fl. srebra. Tudi lesa, opek, kamenja so obljubile soseske darovati in potrebno vožnjo opraviti. Eden edin kmet iz ruske fare je obljubil 50.000 opek dati in do Marburga spraviti. Kako daritve v drugih okrožjih slovenskega Štajera napredujejo, nam ni znano, ali že te novice bodo razveselile naše rojake. Ker tedaj državnih dnarjev ne bode treba visoki vladi izlagati, smemo upati, da Njih veličanstvo bode se na prošnjo vsikdar zvestih Slovincov ozerlo, in pri sv. očetu papežu predlog solnograškega metropolita podpiralo. Ker je visoki metropolit za potrebno spoznal ločenje slovenske strani sekovske škofije, in tudi slovensko ljudstvo to potrebo živo spozna in z obilnimi prineski očituje, se smemo nadjati, da se ločenje bode skoro zgodilo, in da sv. oče papež bodo tudi Slovincem blagor kanoniških postav uživati dali, ktere velijo, da mora pastir jezik svojih ovčic razumeti.

Iz Ljubljane. Iz častitljivih rok smo za omembo v našem listu prejeli majhno laško knjižico *) , ki jo je v spomin na Ljubljano spisal kaplan milostljivega goriškega nadškofa, gosp. Grega Rajcevič mesca junija, ko je ob posvečenji onega višjega duhovnega pastirja več dni tukaj prebival. Vés spis je tako poln hvale ljubljanskega mesta, okolice njegove in krajskega naroda, da ga po pravici zamoremo „hvalno pesem Krajne“ imenovati, in da nam morebiti zavoljo tega kdo očitati utegne, da ga damo v domačem listu na znanje. Pa naj nam tega nihče ne zameri. Saj tudi ne molčimo in pred svetom ne zakrivamo, če imamo kakošno napčnost svojih rojakov odkriti; zakaj bi ne povedali tudi hvale, ako pride iz ust ptujega, nepristranskega možá.

Po občnem premišljevanji človeka in veličastva vére, s katerim častiti gosp. pisatelj svoj spis začinja in v katerem razodeva živo fantazijo in nadušeno serce, prestopi v popis Krajncea, ktereга takole popisuje: „Krajnec je močne in lepe postave, delaven, varčen, pobožen, preprost. Čeravno mu ni neznan nemški jezik in nemško slovstvo, je vendar vnet za svoj jezik, ljubi svojo domovino in živi po čisti in prosti veri svojih očakov. Slava in veselje svoje domovine sta mu lastna slava in lastno veselje, zato ponosno opominja ptujca na možake, ki jih svet časti in ki so Krajnci bili. Omika Krajncea je sicer iz nemškega vzeta, vendar tudi omikani Krajnec ne pozablja maternega slovenskega jezika, česar se lahko prepričaš tudi pri gospodi, ktera v pogovorih rada meša domače stavke in domače pregovore v nemščino, — tudi so ti mnoge v slovenskem jeziku natisnjene bukve, — dva zlo razširjena slovenska časnika, — krasni slovník, ki

se ravno natiskuje; — slovensko sveto pismo, ktereга natis se bo bojé kmal začel itd., vsega tega priča. — Dalje pravi: „Ljubljana! ti nisi sicer v stanu kazati dragocenih zakladov, vendar pa mnogo znamenitih starín, — ne krasnih palač, vendar pa prijaznih poslopij. Kmaló boš ogledal, kar ima v sebi, ne boš se pa mogel nagledati, kar ima okoli sebe. Iz Ljubljane je šlo mnogo slavnih mož vsacega stanu po svetu, na ktere se Krajna s ponosom ozira. V Ljubljani pa še živé visoko časteni in visoke časti vredni možje“. Po tem govori od svetlega našega kneza in škofa in jih z zasluženó hvalo povzdiguje; od njih prestopi na krajsko duhovstvo in pové, kako so mu ga škof sami hvalili; hvali bogoslovce naše in napravo ljubljanskega seminíšča in omeni še s posebno pohvalo mojstersko petje bogoslovcev. Potem pride na Alojzjeviše in ne more prehvaliti osnove njegove, ravno tako tudi družbe mladih rokodelcov. Ko je vse te duhovne naprave s kratkimi pa krepkimi čerticami opisal, gré iz mesta na Radeckov grad in na Rožnik (Rosenbach), in tó popisuje s tako gorečo besedo ogled po zelenih livadah ljubljanske okolice do mogočnih snežnikov, da človeku, ki je svojega kraja navajen, še le oči odpre, da se zavé domačih naravnih krasot in lepotij, ki jih pa ni cenil po vrednosti. „Da! v Ljubljani se diha sapa prostosti in čistosti — sklepa gosp. Rajcevič svoj popis — duša človeka se odpira tó naj milejšemu in mirnemu veselju. Narava je tó razlila vse svoje naj lepše zaklade. Če bi ti malar podal v podobi krasno okolico to z veličanskimi snežniki opasano, pri Bogu! da bi mislil, da podoba ta je le izmislik umetnika. In vendar bi bila podoba ta le posnetek prave žive narave, ki se človeku tó pred oči stavi. Dosti sveta sem že obhodil, pa v versto naj lepših krajev moram postaviti to panoramo, ki se je razprostirala očém mojim ali iz grada Radeckovega (Tivoli po resnici) ali iz grada ljubljanskega ali iz mičnega Rožnika“.

Iz Ljubljane. Pervi dan tega mesca so se zaperle šole ljubljanske za dva mesca velikih šolskih praznikov. Število učencov in učenk tistih šol, ktere so svoj stan v letopisih ali pa po perjohih na svetlo dale, je zneslo preteklo leto skupaj 2319, namreč gimnazijalnih učencov 434, učencov na realnih šolah 196, na normalnih šolah učencov 853, učenk v nunskih šolah 836. Ako doštevamo k tem še gosp. bogoslovce, potem učence živinozdravilske šole, učence kupčijske šole in učence v nedeljski šoli, smémo vse šole skupaj, razun predmestnih, na 2700 šteti, ki so prejemale nauk v različnih ljubljanskih šolah. — Po navadi bomo še kaj povedali iz letopisov, ki smo jih prejeli od gimnazijalnih in realnih šol ljubljanskih, pa tudi od gimnazijalnih šol novomeških.

V letopisu gimnazijalnih šol nahajamo spis gosp. prof. dr. Reichel-a o kóru Sofoklevega Filokteta (über den Chor des Sophokleischen Philoktet) in potem šolske nazuanila od gosp. vodja Nečáseka. Učencov je bilo v teh šolah, kakor smo že gori rekli, 434, med temi 371 Slovincov, 58 Nemcov, 3 Horvatje in 2 Laha; učiteljev predpisanih naukov je bilo z vodjem vred 15, zadovoljnih 13 naukov (staroslovenšine nismo našli letos med temi) pa je učilo 12 učiteljev. V šolskem letu 1854 je bilo 18 učencov, ki so se podvergli preskušnjam zrelosti, za prestop v vseučilišče ugodnih spoznano. Imenovani so nazadnje v letopisu tem učenci iz vsih 8 razredov, ki so bili letos s šolskimi darili obdarovani, potem tisti, ki so se tem naj bolj približali, in za temi množica tistih, ki so se dobro obnesli, — zamolčani so malopridni.

Letopis realnih šol se začinja s kratkim zemljopisjem krajske dežele, ki so ga spisali častiti gosp. vodja M. Peternel. Reči moramo, da prav z veseljem smo brali ta marljivo osnovani in lepo izpeljani popis naše domovine, kateri ni le podučen tudi iz obertnijskega ozira za učence in vsacega domačega, temuč tudi za ptujce in zemljopisce sploh, kateri še zdaj, na priliko, od Loke v

*) „Reminiscenza di Lubiana ogna scene della vita religiosa dell' abbate Gregorio Rajcevič“ je naslov te knjižice, ki je iztis listov 152 in 153 teržaškega laškega časnika „Osserv. triestino“.

svojih popisih ne vejo več povedati, kakor starokopitno „Lak eine nahrhafte (!) Stadt in Oberkrain“. Prav je, da se kronovine avstrijske popisujejo na več strani, da popisi pridejo v več rok, in da se tako počasi tudi podučijo nekteri vredniki tako imenovanih „velikih“ časnikov dunajskih, ki Ljubljano še zmiraj stavijo na Koroško, Dravo na Krajnsko itd. Najtedaj častiti gosp. vodja ničesa družega ne mislijo, kakor da prihodnje leto doženejo zanimivi popis v ravno tem letopisu, kterege letos zavolj obširnosti niso mogli končati. Gotovo bojo vsim vstregli, ker od več strani smo slišali hvale omenjenega popisa. Učencov v vsih 3 razredih ljubljanske realne šole je bilo zapisanih 196, med kterimi po rodu 145 Slovencev, 28 Nemcev, 13 Lahov, 9 Horvatov in 1 Čeh. Na koncu letopisa so imenovani učenci vsih razredov po versti svoje pridnosti in obnaše; v tem pa se loči ta imenik od unega gimnazijalnih šol, da se v njem tudi tisti učenci nahajajo, ki so se slabo obnesli. Ali bi ne bilo prav, ker menda to tudi ni predpisano, da bi se ti izpušali? Ne zavolj malopridnih fantov, kteri večidel tako nimajo nič častiljubja, ampak zavoljo starišev, kterim nekteri pripisujejo slabi napredek otrok v sramoto. Malopridni učenci so že s tem dostojno kaznovani, da se njih ime očitno ne imenuje. Če že pri tako imenovanih „klasistih“ morajo „evajarji“ in „drajarji“ imenovani biti, bi utegnili prav biti, da bi se razloček delal med temi in med realisti.

Tudi od letopisa c. k. gimnazija v Novem mestu, ki ga je letos pervikrat na svitlo dal ondašnji začasni vodja častiti g. P. Engelbert Knific, moram kaj povedati. Dobra misel gosp. izdatelja je bila, da je letopis ta začel s popisom začetka Novega mesta in ondašnjega gimnazija, v kterem ob kratkem popisuje deloma iz ustnih sporočil, deloma po Valvazorji in družih pisateljih, kako je mesto to vstalo in s posebnimi pravicami Rudolfa IV., nadvojvoda avstrijskega leta 1365 blagodarjeno, po kterem je tudi ime Rudolphswerth (Rudolfovo mesto) dobilo, in se po mnenji nekterih še le v Novo mesto prekerstilo, ko je leta 1580 do tal pogorelo. Gimnazi s 6 razredi je dovolila Novomeščanom presv. cesarica Marija Terezija leta 1746, in frančiškani, kterim je gospá Lizabeta Černomeljska že v letu 1472 samostan tukaj osnovala, so bili od nekdej učitelji v vsih novomeških šolah. S pripomočjo milostljivega ljublj. kneza in škofa Wolfa in domoljubnih Novomeščanov in družih dobrotnikov se je po dovoljenji vis. ministerstva leta 1854 napravil gimnazi z 8 razredi, tako, da leta 1854 se je ustanovil 7., letos pa 8. razred; vse nauke so oskerbovali gosp. P. frančiškani, izmed kterih sta dva gospoda: P. Bernard Vovk in P. Ladislav Hrovat dve leti na Dunaji bila in preskušnje za učilo po novi gimnazijalni osnovi tako dobro prestala, da sta letos že za učitelja poterjena bila. Gosp. Hrovat se je s posebno marljivostjo tudi vdal staroslovenščini, ktero je letos kot prostovoljen nauk učencem razlagal. Število učencov je bilo konec letošnjega leta 102, in sicer v 1. letu 40, v drugem 13, v tretjem 9, v četrtem in petem po 8, v šestem 9, v sedmem 7, v osmem 8. Sklenemo pa to oznanilo s prošnjo gosp. vodja: naj dobrotniki in prijatli naravoslovja, če imajo kaj rudnin (Mineralien), konhilij, živalskih preparatov, ptičev in kar sploh v rudnistvo, rastlinstvo ali živalstvo sega, bi jih darovali novomeškemu, še malo premožnemu gimnaziju!

Iz Ljubljane. Kolera pri nas, hvala Bogu! še zmiraj precej prizanaša; pomerlo jih je sicer že nekaj in, kakor se kaže, je hitri spremin hude vročine v merzlo vreme v nedeljo popoldne več bolnikov napravil, vendar še zmiraj zamoremo zadovoljni biti, če bi le tako ostalo. V vojaški bolnišnici je pa kolera že skor popolnoma jenjala. — Kdo bi bil mislil, da v daljni kraj na Gorensko — v

Kamno Gorico bo iz Ljubljane bolen preskočila! In prav huda je tam, kjer je revšine dosti. V „Triest. Zeit.“ neki gosp. T. prosi Teržacane, naj se milostno ozrejo na Kamnogoričane, s kterimi v železnini veliko kupčujejo in ki so zdaj v tolikanj večji nadlogi, ker so fužine zavolj boleznij jemale delati. Naj bi revnemu kraju od mnogih strani došla prav obilna pomoč! Ravno slišimo velike hvale vredno novico, da gosp. dr. Lovre Toman, rojen Kamnogoričan, se je, berž ko je slišal od revšine svojih rojakov, spravil na pot in osebno nabiral milodare za nje, in da je v Ljubljani hitro nabral blizo 300 fl. — Namesto nedavnej umerlega gosp. Fr. Šerkota je za zastopnika vživavcov služnih pravic c. k. ministerstvo izvolilo gosp. Matija Dolenca, posestnika v Vipavi. — Nekdajni deželni poglavar krajnski, baron Jožef Weingarten, dosluženi dvorni kanclar na Dunaji, je umerl, 70 let star.

Novičar iz raznih krajev.

Očitno srečkanje obligacij zemljišne odveze se bo začelo 30. aprila (mal. travna) prihodnjega leta in se bo ponavljalo skozi 40 let vsacega polleta, namreč: 30. aprila in 31. oktobra. Srečkane obligacije se bojo, ako jih je lastnik poprej napovedal, po celi imenovavni vrednosti nazaj plačevale; če so pa bile izsrečkane brez poprejšne napovedbe, se bo po 5 od 100 čez imenovavno vrednost za premijo doplačalo. Za srečkanje mesca aprila se morajo obligacije vselej napovedati do 31. oktobra, za srečkanje mesca oktobra pa do 30. aprila. Kdor nazaj plačanje obligacije napové, se s tem odpové premii po 5 od 100; napoved se ne more več preklicati; enkrat napovedane, pa ne izsrečkane obligacije veljajo za drugikrat; srečkalo se bo vselej tako dolgo, dokler je kaj za srečkanje določenega gotovega dnarja v kasi; polleta po srečkanji se bo dnar dobil. — Vprežni cesarski konji se bojo v zgornji in spodnji Austrii, na Českem, Marskem, Šlezkem, Ogerskem, Erdeljskem, v Bukovini, Vojvodini, Galicii, na Štajarskem, Koroškem in Krajnskem na določenih krajih po očitni dražbi kmalo (kdaj, še ni povedano) prodajati začeli; volja cesarjeva je, da naj se v tacih krajih dražbe napravijo, kjer se je poprej naj več kónj za armádo pokupilo in kjer kónj naj bolj potrebujejo. — Ministerstvo dnarstva je ukazalo delavce na teržaško-ljubljanski železnici pomnožiti, da bo železnica konec prihodnjega leta gotova. — V ministerstvu izdelana osnova za novo srejsko postavo se bo dala kupčijskim zbornicam v pretres. — Ministerski svetovavec nadvojvodine Badenske na Nemškem je dal kmetijski družbi dunajski vediti, da tudi letos, kakor drugokrat po potresih zemlje, se je na Badenskem kmal po potresu 25. julija prikazala krompirjeva bolezen. (Zna biti, da ta skušnja ni prazna, pa konec julija je tako navaden čas začetka te bolezni). — Iz Krima še zmiraj nič novega; Rusi planejo večkrat iz Sevastopolja, da vidijo: kje naj bolj dela sovražnik priprave za nov naskok. V Parizu za gotovo pričakujejo (če le ne spet zastonj?), da še pred velikim francozkim praznikom (15. t. m.) bojo zavezniki vzeli Malakovov turn, ki je serce Sevastopolja. Angleška vlada je nabrala dosihmal 12.000 dobrovoljcov na Nemškem itd.; v severni Ameriki jih ne nabira več, ker se boji prepira. — 28. julija je 14. francozki polk zapustil Rim in se podal v Marsiljo; pri 9 vratih stojé zdaj že papeževi vojaki na straži in le na 3 še Francozi. — Sliši se, da je konsistori v Rimu sklenil Sardinsko in Napolitansko cerkveni kletvi podvreči, ker ste vlade te cerkveno premoženje na se potegnile. — V Jakinu se več ljudi ob koleri ni dalo obhajati zato, ker so sovražniki katoljske vere gerdo laž med ljudstvo zatosili, da so duhovni sv. hostije ostrupili; enega duhovna so celó umorili.